

BMP
Miljøstyrelsen for Råstoffer
Imaneq 1A, 201
Postbox 930
3900 Nuuk

Kommuneqarfik Sermersooq's hørings svar angående Tanbreez Mining Greenland A/S ansøgning om udnyttelsestilladelse

Kommuneqarfik Sermersooq har modtaget og behandlet høringsmaterialet med forlænget høringsfrist til d. 6. januar 2014, og takker for muligheden for at bidrage til denne høring, og har valgt udelukkende at belyse de miljømæssige påvirkninger, idet projektet er beliggende i Kommune Kujalleq.

Der tages forbehold for politisk efterbehandling, idet det ikke har været muligt at udvalgsbehandle høringsvaret.

Kommuneqarfik Sermersooq har gennemgået den offentligt tilgængelige VVM hovedrapport, og er bekymret over at denne blev bedømt at være dækkende af Miljøstyrelsen for Råstoffer, DCE og Naturinstituttet, uden nogen form for baggrundsmateriale.

Efterfølgende har råstof selskabet selv offentliggjort nogle af de tekniske rapporter på råstoffirmaets egen hjemmeside. Den meget vigtige rapport om beregning af udledning fra Fostersø er dog udeladt.

Følgende punkter vækker bekymring for miljøet.

Bly:

Tailings og gråbjerg der ønskes udledt til Fostersø indeholder store mængder bly. Desværre er blyet opløseligt i vand hvilket forårsager at det udledes til elven og fjorden. Det fremgår af materialet at der er fundet blykoncentrationer i vand tilsat tailings med over 1000 gange det tilladte at udlede. Rapporten der beskriver blyforureningen af Fostersø mangler i det tilgængelige materiale, og konklusionen der refereres til, om at der maksimalt vil udledes en blykoncentration på 1,57 µg/l, og at denne ikke vil stige når søen gradvis fyldes op fremstår utroværdig.

Støvet der udledes fra minedriften vil også indeholde høje koncentrationer af bly, op til 993 ppm.

Det fremgår af "Dust Dispersion Study" at vandkvaliteten ikke vil blive ændret, men af data fremgår det at støvet alene uden det udledte vand fra Fostersø øger blyindholdet i elven med op til 68 gange det oprindelige niveau.

Det fremgår desuden at minedriften vil medføre en stigning i støvindholdet i Narsaq på op til 43 %, og med op til 9 % i Qaqortoq. Dette fremgår ikke af konklusionen i VVM.

Støvet vil foruden bly indeholde uran, thorium, zink, aluminium, arsen og andre stoffer med mulig skadelig virkning. Appendix 2, der indeholder udregninger og tabeller for støvet i Narsaq og Qaqortoq der er citeret i materialet er udeladt i materialet.

Efter gennemgang af rapporterne vurderes miljøpåvirkningen fra bly at være potentielt meget skadelige for miljøet, og den fremkomne viden om at blyet er opløseligt i vand bør medføre at hele projektet revurderes, og tailings og gråbjerg ikke bør deponeres i vand, og en alternativ løsning skal findes.

Fluor:

Det er meget betænkeligt at grundstoffet fluor ikke er behandlet et eneste sted i VVM eller i de tekniske rapporter. Der bliver undersøgt for ca. 70 grundstoffer, men fluor er fraværende. Forbindelser indeholdende fluor kan have meget store miljømæssige skadelige virkninger, og fluorforbindelser findes i umiddelbar nærhed af mineområdet. Det er dybt beklageligt at denne mangel ikke er blevet udbedret og undersøgelserne udført inden udsendelse af høringsmaterialet. DCE der har godkendt materialet har efterfølgende i deres høringssvar påpeget manglen, men hermed er der udsendt et ikke dækkende høringsmateriale, med en fejl der kan have afgørende virkning for bedømmelse af projektet.

En grundig redegørelse for indhold af fluorholdige forbindelser bør udarbejdes, og denne sendes i høring.

Fjeldørred:

Lakseelv indeholder vigtige gydepladser samt overvintringsmuligheder for fjeldørreder. Påvirkning fra mineprojektet på fjeldørred er vurderet ud fra forsøg med regnbueørreder der blev udsat for vand indeholdende koncentrationer af metaller der svarer til det udledte. Den valgte test viser kun akut dødelighed efter 96 timer, og indeholder således ingen langtidseffekter på fiskene. I materialet fremgår det at der er fundet koncentrationer af aluminium frigivet til vandet på op til 7520 µg/L, hvor der er dokumenteret skader på ørreder fra ca. 200 µg/L. Skaderne består i gradvist ødelagte gæller hos ørreder, og vil ikke medføre død indenfor 96 timer, men kan efter længere påvirkning medføre kraftige skader og nedsat overlevelse. Der burde også være foretaget langtidsforsøg der undersøger skader på indre organer,

når det fremgår af materialet at støv fra aktiviteter alene vil øge blyindholdet med op til 65 gange i elven. Hertil kommer bidraget fra Fostersø.

Det findes meget bekymrende at den alment kendte og videnskabeligt accepterede skadelige virkning af aluminiums på ørreder ikke er behandlet i materialet, og at dette ikke er påtalt af DCE, Miljøstyrelsen for Råstoffer og Naturinstituttet.

Fostersø:

I forbindelse med udledning af tailings og gråbjerg til Foster sø er der flere kritisable forhold. I de beregnede værdier for udledning, er der kun redegjort for metaller, og ikke fluor, fosfor og andre forbindelser med potentiel skadelig virkning.

I tabel 9-6 i VVM fremgår det at koncentrationen af metaller i Fostersø vil stige fra år 1 til år 5, men at der herefter ikke vil ske yderligere forøgelse af forureningen. Dette forekommer direkte utroværdigt. Den store mængde tailings og gråbjerg vil gradvist mindske dybden i søen, og det tilførte materiale opblandes i en stadig mindre vandmasse. Dette vil utvivlsomt give højere koncentrationer af udledte stoffer. Når det tages i betragtning at der ifølge figur 6.7 i VVM ikke er nogen kraftig lagdeling i søen i juni måned, samt at der som minimum vil forgå en stor opblanding af vandmassen forår og efterår, samt ved de meget kraftige storme der forekommer i området, vil de tilførte metaller opblandes i hele vandmassen, og koncentrationen vil stige i hele perioden hvor Foster Sø benyttes til dumpning af tailings og gråbjerg.

I hele materialet er det kun koncentrationer af skadelige metaller der bliver behandlet. Fokus burde også rettes på mængder af skadelige stoffer og ophobning af disse i sø, elv og fjord, og herved bliver påvirkningen endnu kraftigere. Det forventes at der vil forekomme en opkoncentrering af udledte stoffer i elvene og fjorden fra projektet opstartes og flere år efter dette er ophørt. Et planlagt monitoringsprogram kan kun give oplysninger om at det er gået galt, og et nyt Maamoralik er opstået pga. en mulig blyforurening samt en ukendt risiko for forurening med fluor og andre forbindelser der ikke er belyst i materialet. Disse påvirkninger vil forsætte i en meget lang periode, fordi Foster Sø vil blive ved med at tilføre forurening til elv og fjord, samt at fjorden på samme vis som Maamoralik er en tærskelfjord med meget lille vandudskiftning.

Landbrug:

Det fremgår af " Dust Dispersion Study" at støvet fra minen indeholdende skadelige metaller, der spredes i et meget større område end først antaget. Det fremgår at støvkonzentrationen i Narsaq vil stige med op til 43 % og med 9 % i Qaqortoq. Det bør undersøges hvorvidt den øgede støvmængde i beboede områder har sundhedsskadelige påvirkninger. Spredning af partikler i området kan have alvorlige følgevirkninger for landbruget pga. at området benyttes som græsningsområde for får og lam, og til produktion af hø til vinterfodring af disse. Græsningen foregår så tæt på mineområdet, at der er ønske om at der opsættes hegn om mineområdet. Der bør foretages undersøgelser, der viser det nuværende indhold af skadelige metaller i kød produceret i området og følge niveauet efter opstart af minen.

Jern:

Malmen og affaldsprodukter herfra indeholder store mængder jern der kan opløses i vand. Grønlands vandkvalitetskrav indeholder krav for maksimalt indhold af jern i udledt vand, som ud fra materialet formodes at blive overskredet. Dette er tilsyneladende overset i gennemgang af materialet. Hvis jernet forekommer som pyrit, kan dette medføre problemer med okker, som kan påvirke fjeldørreder negativt.

Øvrige erhverv:

Med henvisning til bemærkningerne om, at miljøpåvirkningen kan forventes at blive i et omfang, som ovennævnt beskrevet, anbefales det, at der gennemføres analyser vedrørende direkte og afledte miljøpåvirkninger, samt konsekvenser for landbaserede henholdsvis havbaseret erhverv i såvel nærområdet, regionalt samt i forholdet til nærmeste nabokommune, hvor beregning af miljømæssige påvirkninger for øvrige erhverv vurderes.

Inussiarnersumik Inuulluaqqusillunga /
Med venlig hilsen

Andreas Uldum
Borgmesteriugallartoq
Fungerende Borgmester

Malene Lyng
Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut
Inuussutissaqarnermillu Ataatsimiitsitaliami
Siulittaasoq
Formand for Udvalget for Velfærd, -
Arbejdsmarked og Erhverv